

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 1.12.2016
Sayı : 1183

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türk Ceza Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifim ve Gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederiz.

Mehmet TÜM
Balıkesir Milletvekili

Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Saglık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Kadın Erkek Fırsat Eşitliği			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	09 Aralık 2016	E.No:	2/1497	
Ysm.Uzm.	Bsk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
	BB	L.P.	L.S.	M.P.
TBMM BAŞKANI				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BSK LİGİ
01 Aralık 2016
Numara:

TBMM GENEL EVRAK
01 Aralık 2016
No: 94704

GEREKÇE

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesinin birinci maddesi “on sekiz yaşına kadar herkes çocuk sayılır” hükmü ile çocuk tanımı konusunda olması gereken temel yaklaşımı ortaya koymuştur.

Türk Ceza kanunun 31. Maddesindeki “işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamaması” ifadesi, isnat yeteneğine işaret etmektedir. Isnat çocuğun yapmış olduğu davranışın suç olduğunu bilmesi ve buna göre hareket etmesi değildir. Isnat çocuğun yapmış olduğu davranışın hayatın olağan akışına uygun olup olmadığını bilmesidir. Bir çocuğun yapmış olduğu davranışın toplum ve/veya yaşadığı sosyal ve kültürel çevre bakımından anlam ifade ettiğini anlama yetisinin varlığıdır. Eğer çocuk davranışının içinde yaşadığı toplum bakımından ne anlama geldiğini anlayamıyorsa veya anlama yetisi olmakla beraber toplumda gördüğü eğilimler o davranışın kötü bir davranış olduğunu çocuğa düşündürmüyorsa çocuğun işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algıladığından bahsedilemez.

Maddenin 2. Fıkrasında 12-15 yaş arası çocuklar yönünden işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayıp algılamadığı değerlendirilmesi yapılırken aynı değerlendirmenin maddenin 3. Fıkrasında 15-18 yaş aralığındaki çocuklar için yapılmamış olması 5395 sayılı kanunda açıkça ifade edilmiş olan “on sekiz yaşına kadar herkes çocuktur.” İbaresine ile çelişmektedir. Bu nedenle 2. Fıkarda düzenlenen 12-15 yaş aralığındaki çocuklar ile 3. Fıkarda düzenlenen 15-18 yaş aralığındaki çocukların sosyal inceleme raporunun aldirilip çocuğun işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayıp algılayamadığını tespit ettikten sonra, işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneğinin bulunmaması halinde çocuk hakkında ceza tertibine yer olmadığına karar verilmesi ve bu kişiler hakkında koruyucu, eğitici ve yeniden topluma kazandırıcı nitelikte güvenlik tedbirlerine hükmedilmesi çocuk ceza adaleti yönünden zorunluluk taşımaktadır.

BM Çocuk Hakları önsözü uyarınca on sekiz yaş altı birey ruhsal ve fiziksel olarak tam erginliğe ulaşmamıştır ve kırılgan olması sebebiyle özel korunmaya ihtiyaç duyar. Bu ilkedan hareketle, on sekiz yaş altı bireyin “isteyerek, dileyerek, rızasıyla” gerekçesi ileri sürülerek onu cinsel yönden istismar edenin fiili hafifletilemez. Bu yönüyle on sekiz yaşın altındaki bireyler tehlikelere ve mağduriyetlere karşı korumasız durumdadırlar.

Çocuğa yönelik cinsel istismarın giderek arttığı günümüzde yasal düzenlemelerdeki istisna veya hafifletici nedenlerin fail lehine işletilmesi cinsel istismar ile mücadeleyi zayıflatmakta ve çocukların mağdur olduğu olayların artmasına sebebiyet vermektedir.

Bu yönüyle çocuğu merkeze alan ve çocuğun öncelikli üstün yararını gözeten anlayışın gereği olarak çocuk mağduriyetlerinin azalması için ceza miktarlarının caydırıcı nitelikte olması zorunludur.

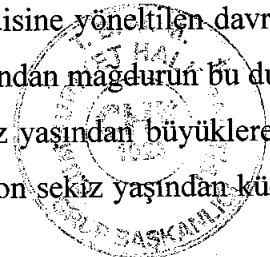
Zira istismar, mağdurun gelecek yaşantısındaki bütün sosyal ve ruhsal dünyasını alt üst edebilmekte, başta kendi çocukluğunda yaşadığı gelişim sorunları olmak üzere nesiller arası etki yaratabilecek ağır sonuçlar doğurabilmektedir.

Psikiyatrik değerlendirmeler ışığında iki çocuk arasında 3 yaşın altında fark olması durumunda iki çocuğun rızaya dayalı olarak cinsel davranışlar gerçekleştirebileceği yönünde genel bir görüş bulunmaktadır. Ancak, yine de iki çocuk arasındaki cinsel davranışın bir çocuğun diğerine göre sorumluluk, güven ve güç bakımından üstün olması halinde cinsel istismar olarak nitelendirilmesi gereğinden hareketle her olayın kendi özgünlüğünde kabul edilerek hem mağdur hem suça sürüklenen çocuk için sosyal inceleme raporları düzenlenerek cinsel davranışta bulunan çocukların birbirleri üzerindeki yaş ve gelişim farkı bakımından sorumluluk, güç-güven ilişkisi içerisinde olup olmadıkları, ortaya çıkan cinsel davranışın tehdit, zorlama, baskınlık, otorite, mental yaş farkı, psikopatoloji gibi unsurlara dayanıp dayanmadığı sosyal inceleme raporları ile tespit etmeyi zorunlu kılmaktadır.

5237 Sayılı Türk Ceza kanunun 61/7 maddesinde düzenlenen süreli hapis cezasını gerektiren suçlarda fail hakkında verilecek sonuç cezanın 30 yıldan fazla olamayacağı kuralının cinsel saldırı ve çocukların cinsel istismarı suçlarını işleyenler hakkında da uygulanması bu suçlarla mücadeleyi zaafa uğratmaktadır. Bu nedenle cinsel saldırı ve çocuğun cinsel istismar suçlarından verilecek cezaların bu fıkra kapsamı dışında tutulması hem suç ve suçlulukla etkin mücadeleyi sağlayacak hem de faillerin yeniden suça yönelmelerini engelleyecektir.

Cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar Türk Ceza Kanunun 102 ve devamı maddelerinde cinsel saldırı, çocukların cinsel istismarı, reşit olmayanla cinsel ilişki ve cinsel taciz suçlarını içeren “*Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar*” adı altında ayrı bir bölüm düzenlenmiştir

Yaşı veya içinde bulunduğu durum itibarıyla mağdur çocuk, kendisine yönelilen davranışın cinsel içerikli olduğunu dahi genellikle algılayabilecek durumda olmadığından mağdurun bu durumu istismar edilebilmektedir. İşte bunu öngören kanun koyucu da, on sekiz yaşından büyüklere karşı gerçekleştirilen fiiller bakımından “*cinsel saldırı*” ifadesini kullanırken, on sekiz yaşından küçükler

Sorunun çözülmesi bakımından fail durumunda olan her bir çocuğun isnat yeteneğinden hareket edilmesi düşünülebilir. Bilindiği üzere TCK'nin yaş küçüklüğü başlıklı 31.maddesi uyarınca,12 yaşından küçük çocukların isnat yetenekleri yoktur. 12- 15 yaş arasındaki çocukların ise, ancak ilgili suç bakımından isnat yetenekleri varsa cezalandırılmaları mümkündür. 12- 15 yaş arasındaki çocuğun, cinsel davranışın anti sosyalliğini anlaması oldukça güçtür. Aynı değerlendirme 15 - 18 yaş arasındaki fiilin anlamını kavrayamayacak durumda olan çocuklar bakımından da geçerli kabul edilmeli çocuk ceza adaleti sistemi bakımından önem arz etmektedir.

Caydırıcılıktan ve toplumsal gerçeklikten uzak tek boyutlu, erkek egemen bakış açısı ile hazırlanan kanun hükümlerinin uygulanması olumsuz sonuçlar vermekte, uygulama hataları ile eksik düzenlemeler cezayı caydırıcılıktan uzak hale getirmektedir. Aynı zamanda tek yönlü, ön yargılı, erkek egemen bakış açısıyla hazırlanan kanun hükümlerinin kötü ve eksik yorumu hem mağdur hem de suça sürüklenen çocuk yönünden uygulayıcının elinde adaletin celladı haline geldiği unutulmamalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Çocukluktan gençliğe geçmiş olan on beş yaşını doldurmuş ve fakat henüz on sekiz yaşını tamamlamamış kişilerin işlediği fiilin bir haksızlık oluşturduğunun bilincinde olmakla beraber, suç açısından davranışlarını yönlendirebilme yeteneğine sahip olduğunun belirlenmesi zorunluluğu kabul edilmiştir.

MADDE 2- 15-18 yaş arası kişilerin ceza sorumluluğunun olup olmadığının içinde bulunduğu toplumsal koşullar, aile koşulları, sosyal ve ekonomik koşullar ile psikolojik ve eğitim durumu hakkında uzman kişilerce sosyal inceleme raporu hazırlanarak ceza sorumluluğunun belirlenmesi ve kişinin işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yetisinin gelişmemiş olduğunun tespiti halinde hakkında koruma güvenlik tedbiri uygulanmasına karar verilmesi kabul edilmiştir.

MADDE 3- Süreli hapis cezalarının 30 yıldan fazla olamayacağı kuralına istisna getirilerek cinsel saldırı ile çocuğun cinsel istismarı suçları kapsam dışı bırakılmıştır.

MADDE 4- Sarkıntılık ibaresi kanunda çıkarılmıştır. Cinsel saldırı suçunun eşe karşı işlenmesi halinde soruşturma ve kovuşturmanın şikayete bağlı olma şartı kaldırılmıştır.

MADDE 5- Cinsel saldırı suçunun iletişim teknolojileri kullanılarak, fiziksel temas olmaksızın mağdurun vücudunu teşhir veya kendi vücudu üzerinde cinsel davranışlar yaptırılması yoluyla işlenmesi, cinsel saldırının görüntü kaydının yapılması ve/veya yaptırılması ağırlaştırıcı neden olarak kabul edilmiştir.

MADDE 6- Madde ile suçun caydırıcılığı hedeflenmektedir.

MADDE 7- Türk Ceza Kanunun 103 üncü maddesinde değişiklik yapılarak sarkıntılık ibaresi kanun maddesinden çıkarılmış, ikinci fıkrada failin çocuk olması durumu dikkate alınarak ayrı düzenlemeye gidilmiş, üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı fıkralarda daha ağır cezayı gerektiren nitelikli unsurlar sayılmış, yedinci ve sekizinci fıkralarda mağdurun yaşı da gözetilerek söz konusu suçun neticesi sebebiyle ağırlaştırılmış halleri düzenlenmiştir. Dokuz ve onuncu fıkralar ile cezanın

caydırıcılığını sağlamak amacıyla fail lehine haksız tahrik ve iyi hal hükümlerinin uygulanamayacağı kabul edilmiştir.

MADDE 8- Her olayın kendi özgünlüğünde kabul edilerek mağdur için düzenlenecek sosyal inceleme raporu ile mağdurun rızasının özgür iradesine dayanıp dayanmadığını tespiti amaçlanmıştır.

MADDE 9- "Ensest" ilişkilerin, daha ağır cezayı gerektiren ve soruşturulması veya kovuşturulması şikâyetle bağlı olmayan bir suç olarak tanımlanması suretiyle, bu suçla daha etkin mücadele edilebilmesi ve çocukların cinsel sömürüsünün engellenmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 10 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 11– Yürütme maddesidir.

**TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN
TEKLİFİ**

MADDE 1- Türk Ceza Kanununun 31 nci maddesinin sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Fiili işlediği sırada on beş yaşını doldurmuş olup da on sekiz yaşını doldurmamış olanların işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamaması veya davranışlarını yönlendirme yeteneğinin yeterince gelişmemiş olması hâlinde ceza sorumluluğu yoktur.”

MADDE 2- Türk Ceza Kanununun 31 nci maddesinin 3 ncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) 2 ve 3 ncü fıkralardaki “işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılayamama” ifadesinden; “çocuğun yapmış olduğu davranışın çocuğun içinde yaşadığı toplum ve/veya içinde yaşadığı çevre bakımından ne anlam ifade ettiğine dair anlama ve algılama yetisi” anlaşılır. Çocuk hakkında alınacak sosyal inceleme raporundan, çocuğun işlediği fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yetisinin gelişmemiş olduğunun tespiti halinde çocuk hakkında koruma güvenlik tedbiri uygulanmasına karar verilir.”

MADDE 3- Türk Ceza Kanununun 61 inci maddesinin 7 nci fıkrasına “Sürelî hapis cezasını gerektiren bir suçtan dolayı bu madde hükümlerine göre belirlenen sonuç ceza” ibaresinden sonra gelmek üzere aşağıdaki ibare eklenmiştir.

“Cinsel saldırı ve çocukların cinsel istismarı suçlarından verilen cezalar hariç olmak üzere otuz yıldan fazla olamaz.”

MADDE 4- Türk Ceza Kanunun CİNSEL SALDIRI başlığı altında düzenlenen 102 inci maddesinin 1 ve 2 nci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

- (1) Cinsel davranışlarla bir kimsenin vücut dokunulmazlığını ihlal eden kişi, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- (2) Fiilin vücuda organ veya sair cisim sokmak suretiyle gerçekleşmesi durumunda on yıldan on beş yıla kadar hapis cezasına hükmedilir.

MADDE 5- Türk Ceza kanunun 102 nci maddenin 3 üncü fıkrasına e bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bentler eklenmiştir.

- f- Suçun iletişim ve teknolojik imkanlar kullanılarak fiziksel temas olmaksızın mağdurun vücudunu teşhir veya kendi vücudu üzerinde cinsel davranışlar yaptırılması yoluyla işlenmesi halinde yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranda arttırılır.
- g- Cinsel saldırı suçunun görüntü kaydının yapılması ve/veya yayınlanması halinde; yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranda arttırılır.

MADDE 6- Türk Ceza kanunun 102 nci maddesine 5 nci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

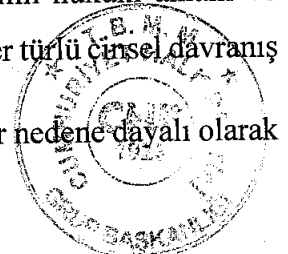
- “(6)Suçun, iletişim ve teknolojik imkanlar kullanılarak ve/veya görüntü kaydının yapılarak işlendiği hallerde mağdura yönelik şantaj fiilinin de gerçekleştirilmiş olması halinde ayrıca şantaj suçuna ilişkin hükümler uygulanır.
- (7)Bu suçlardan dolayı hükmün açıklanması geriye bırakılamaz.
- (8)Bu suçlarda haksız tahrik ve iyi hal indirimi uygulanmaz. ,

MADDE 7- Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

(1)Çocuğu cinsel yönden istismar eden kişi sekiz yıldan on beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Cinsel istismar deyiminden;

a) On beş yaşını tamamlamamış veya tamamlamış olmakla birlikte fiilin hukuki anlam ve sonuçlarını algılama yeteneği gelişmemiş olan çocuklara karşı gerçekleştirilen her türlü cinsel davranış

b)Diğer çocuklara karşı hile, cebir, tehdit veya iradeyi etkileyen başka bir nedene dayalı olarak gerçekleştirilen cinsel davranışlar anlaşılır.

(2) Fiilin vücuda organ veya sair cisim sokulması suretiyle gerçekleştirilmesi durumunda;

a) Mağdur 14 yaşından büyük, fail ile mağdur arasındaki yaş farkı 3 yaştan küçük ise 10 yıldan 15 yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

b) Diğer hallerde on beş yıldan yirmi yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(3) Suçun;

a) Birden fazla kişi tarafından birlikte,

b) İnsanların toplu olarak bir arada yaşama zorunluluğunda bulunduğu ortamların sağladığı kolaylıktan faydalanmak suretiyle,

c) Üçüncü derece dâhil kan veya kayın hısımlığı ilişkisi içinde bulunan bir kişiye karşı ya da üvey baba, üvey ana, üvey kardeş veya evlat edinen tarafından,

d) Vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, koruyucu aile veya sağlık hizmeti veren ya da koruma, bakım veya gözetim yükümlülüğü bulunan kişiler tarafından,

e) Kamu görevinin veya hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle,

f) Silah kullanmak suretiyle,

g) Gece vakti,

ğ) Konutunda,

h) Mağdurun fiziksel, zihinsel eksikliğinden veya zor durumundan yararlanılarak,

ı) Görüntü kaydı yapılarak,

İşlenmesi halinde yukarıdaki fıkralara göre verilecek cezalar yarı oranda arttırılır.

(4) Fiil sonucu çocuğun gebe kalması halinde yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza $\frac{3}{4}$ oranında arttırılır.

(5) Cinsel istismar suçunun görüntü kaydının yapılarak işlendiği hallerde mağdura yönelik şantaj fiilinin de gerçekleştirilmiş olması halinde ayrıca şantaj suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(6) Cinsel istismar için başvuru alan cebir ve şiddetin kasten yaralama suçunun ağır neticelerine neden olması hâlinde, ayrıca kasten yaralama suçuna ilişkin hükümler uygulanır.

(7) Cinsel istismar suçunun 14 yaşından küçük mağdura karşı işlenmesi halinde, Mağdur ile fail arasındaki yaş farkı üç yaştan küçük ise 30 yıl, diğer hallerde müebbet hapis cezasına hükmolunur.

